

Microsoft ha mort, llarga vida a Microsoft

NICHOLAS G. CARR

La decisió que ha pres Microsoft, de tornar 32 milers de milions de dòlars als accionistes, tot i que pot ser una bona maniobra empresarial, és també un senyal d'admissió d'una derrota. Amb l'anunci de la setmana passada, segons el qual la companyia pagarà un dividend especial de 3 dòlars l'acció, Microsoft admet que, malgrat els anys d'intents, encara no ha trobat una bona manera d'invertir les reserves de caixa. Després d'unes dècades amb un creixement espectacular, la companyia mundial de programari (o *software*) més famosa sembla disposada a menar una maduresa tranquil·la.

Microsoft és, potser, el nom més conegut, pel que fa al programari, però no és l'única empresa d'aquest tipus que té problemes. Darrerament, la major part dels grans proveïdors de programari, com ara Computer Associates, Seibel Systems i Veritas, han anunciat que no assoliran el creixement que esperen els inversors.

La inactivitat d'aquesta indústria no és només el reflex dels capricis del cicle econòmic. És també una manifestació fonamental de les característiques del producte que ofereixen, i que tot sovint ha estat posada de relleu: el *software* no es fa malbé. La maquinària es trenca, els components es deterioren, els consumibles s'esgoten, però el programari roman intacte, malgrat el pas del temps i malgrat l'ús que se'n fa. Al contrari de molts altres productes industrials, aquest no té un cicle natural de recompra.

Les companyies que fabriquen aquest producte, per tant, si volen créixer, han de donar als compradors unes raons poderosíssimes perquè llencen a les escombraries una versió encara del tot vàlida i n'instal·len una de nova. Això ha estat així, fins no fa gaire. El ràpid creixement dels microprocessadors, combinat amb altres factors, ha obligat les empreses a reemplaçar els programes que ja tenien i a substituir-los per altres, a un ritme trepidant. A mesura que el programari esdevenia obsolet, no importava si s'havia fet malbé o no:

el canviaven. De fet, bona part del creixement de Microsoft, al llarg dels darrers anys, s'explica per les millores que ha introduït en els seus dos nuclis de productes: el sistema operatiu Windows i el conjunt Office, d'aplicacions informàtiques bàsiques per a l'empresa.

Però el cicle de millores de programari s'alenteix. Els ordinadors són tan potents que les empreses ja no han d'afanyar-se a comprar els models nous. Al mateix temps, l'abast d'Internet ha reforçat els estàndards de processament. Com a resultat d'això, la necessitat de millorar el *software* ha disminuït enormement. En molts casos, les compres de programari ja han assolit el que els economistes anomenen rendiments decreixents. És a dir, per al consumidor, les millores cada vegada justifiquen menys els costos.

El canvi es constata, per exemple, en els ordinadors personals. La major part d'usuaris i petits empresaris que fan servir PC empen un ventall força bàsic i rudimentari, però ben estable, de programes (correu electrònic, processador de textos, navegador, etc.) que només utilitza una petita fracció de la potència de l'ordinador. La necessitat que sentien abans de millorar contínuament els programes és cada vegada més feble.

La mateixa tendència segueixen, però, les aplicacions per a empreses, molt més completes i cares que les anteriors. Els programes ja són capaços de dur a terme els processos de comptabilitat, servei al client i compres. Al llarg dels darrers deu anys, la major part de les grans companyies ja s'han gastat molts diners instal·lant aquests programes, i no veuen gaires raons per millorar-los.

De fet, el que ara fan és rebel·lar-se contra els requeriments dels productors de programari, que els han estat exigint que renovaren els programes any sí any no. Una enquesta recent a les empreses consumidores de programari demostrava que quasi un 75 per cent vol que les actualitzacions siguin menys freqüents, i més del 20 per cent

han decidit no comprar més versions del *software* que fan servir.

En alguns aspectes, les perspectives del mercat dels consumidors individuals són més brillants. Com que cada vegada hi ha més gent que fa servir els PC com a centres d'entreteniment, i els converteixen en editors de pel·lícules, fotografies, reproductors de jocs i de música, necessiten tenir uns processadors poderosos i nou programari més sofisticat. Però, d'altra banda, el mercat dels petits consumidors actua segons unes regles diferents, i costa molt apujar-ne els preus d'una manera significativa. Apple Computer, per exemple, ha abandonat el programa més popular que fabricava, l'iTunes jukebox, i compensa la pèrdua venent maquinària (*hardware*) i cançons que la gent es descarrega per mitjà de la xarxa.

D'ençà de la fundació de la companyia, no fa ni cinquanta anys, la indústria del programari ha esdevingut una de les indústries principals dels Estats Units. A més, és la icona de l'economia moderna de la informació, un símbol de creixement, de prosperitat i un repte engrescador. Però ara la indústria canvia, i per primera vegada els directors, els empleats i els inversors fan front a una era de límits, amb uns reptes més difícils de conquerir i unes expectatives més llunyanes.

Les companyies de programari són intel·ligents i tenen molta capacitat d'inventar. Segurament crearan nous productes, i encara més especialitzats. La indústria continuarà com una de les més importants, però sembla destinada a assemblar-se cada vegada més a un dels sectors tradicionals, madurs, com ara el de la manufactura. No és inconcebible dir que els dies de glòria del *software* ja formen part del passat, i no del futur.

Nicholas G. Carr és autor de "Does IT Matter? Information Technology and the Corrosion of Competitive Advantage"
© The New York Times - EL TEMPS
Traducció: Maite Insa